

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi
22 Kasım 2019
İstanbul

GIDA İLE TEMAS EDEN
AKTİF VE AKILLI MADDE VE MALZEMELER
MEVZUATI

HATİCE USLU
Gıda Mühendisi
Tarım ve Orman Bakanlığı
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

- **Ulusal Mevzuata Genel Bakış: 5996 Sayılı Kanun**
- **Türk Gıda Kodeksi Mevzuatı**
 - Mevzuat Hazırlama Süreci
 - Yatay ve Dikey Gıda Kodeksi
 - Risk Değerlendirme Prosedürü
- **Gıda İle Temas Eden Aktif ve Akıllı Madde ve Malzemelere Dair Tebliğ**
- **AB Mevzuatı**

ASD Ambalaj Kongresi 2019

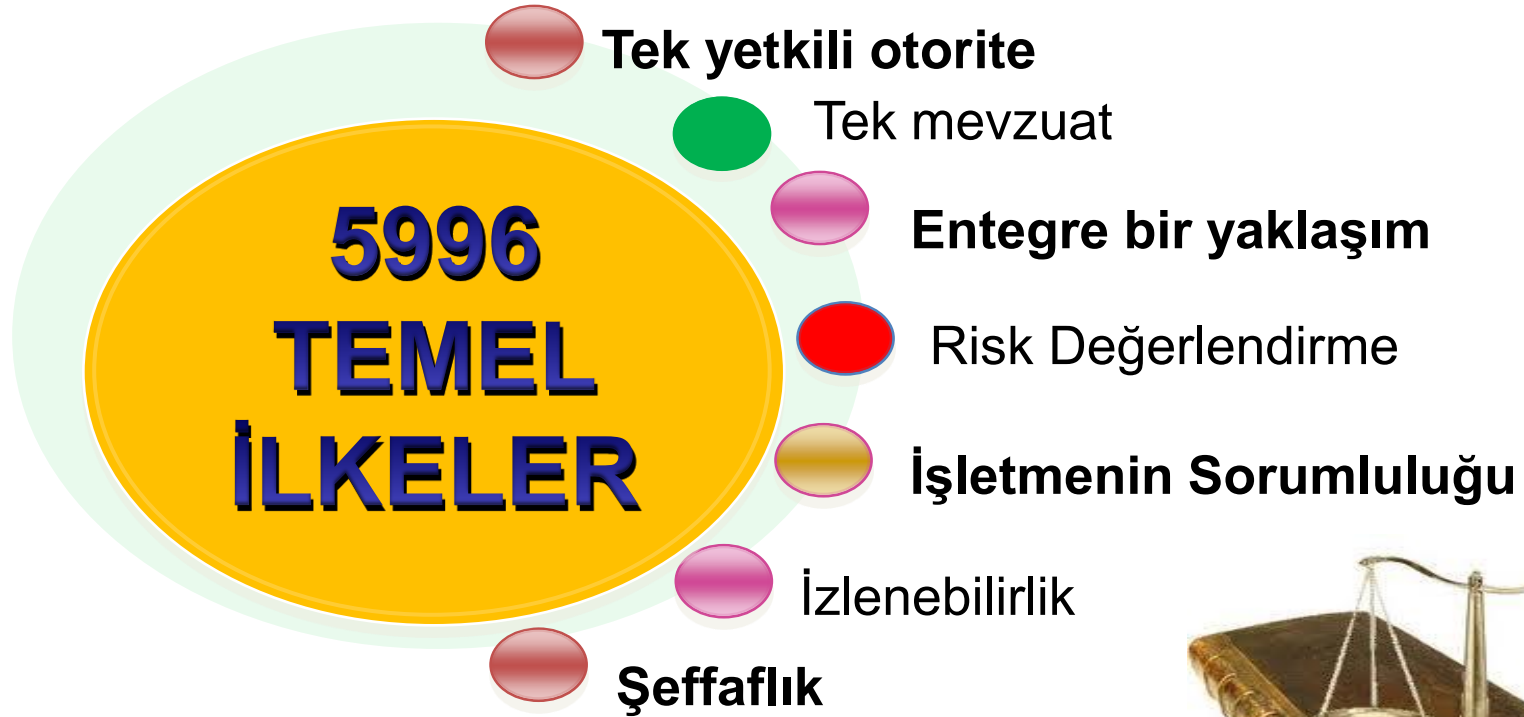
Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Ulusal Mevzuata Genel Bakış

“5996 Sayılı Kanun”

**VETERİNER HİZMETLERİ, BİTKİ SAĞLIĞI, GIDA ve YEM KANUNU
YANSIMALARI**

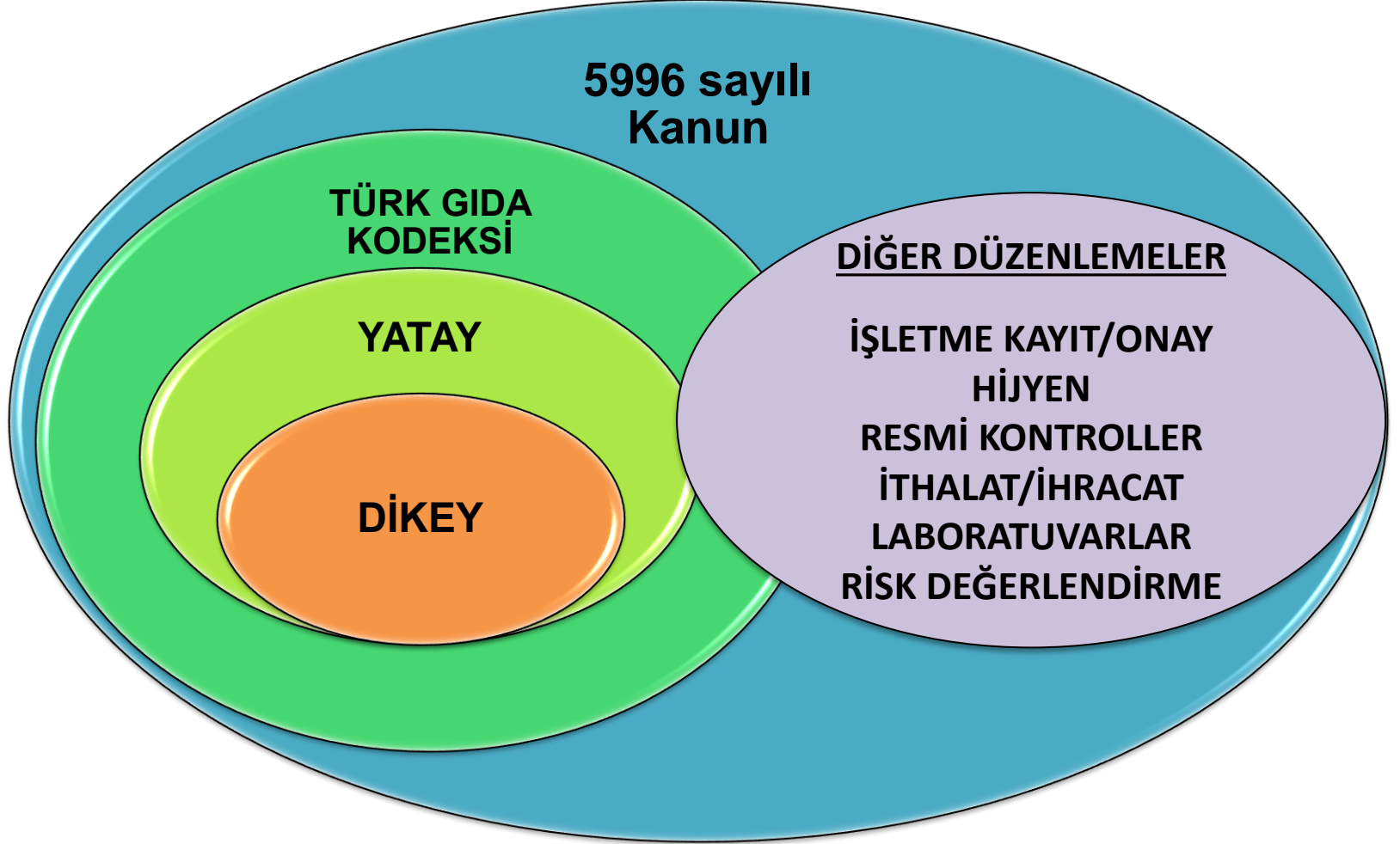

“Tarladan Sofraya Güvenilir Gıda”

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

5996 SAYILI KANUN

MADDE 21 (5): Gıda ve yem güvenilirliği şartları

Gıda kodeksine aykırı gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzeme üretilemez, işleme tabi tutulamaz ve piyasaya arz edilemez.

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Gıda kodeksi

MADDE 23

- **Bakanlık, kodeksin hazırlanmasında ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapabilir ve bu amaçla komisyonlar kurabilir.**
- **Bakanlık, gıda kodeksini hazırlamak üzere Ulusal Gıda Kodeks Komisyonu (UGKK) oluşturur.**

Ulusal Gıda Kodeks Komisyonu

- **Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı (2)**
- **Sağlık Bakanlığı (1)**
- **Bilim insanı (2)**
- **TSE (1)**
- **Gıda İşletmecilerini temsil eden STK (1)**

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Alt Komisyonlar

Alkollü içecekler	İşlenmiş meyve ve sebze
Alkolsüz içecekler	Kahve ve hindiba
Şeker	Kakao ürünleri ve çikolata
Gıda Işınlama	Katı ve sıvı yağlar
Baharat	Gıda ile temas eden madde ve malzemeler
Bal	Numune alma ve analiz metotları
Biyoteknoloji ve Yeni gıdalar	Özel beslenme amaçlı gıdalar
Bulaşanlar	Pestisit kalıntıları
Çay	Süt ve süt ürünleri
Et ve et ürünleri	Gıda katkı maddeleri ve aromalar
Gıda etiketleme	Tahıl, baklagiller ve unlu mamuller
Geleneksel gıdalar	Tuz
Mikrobiyoloji	Veteriner ilaçları
Yumurta	Hızlı dondurulmuş gıdalar

GIDA İLE TEMAS EDEN MADDE VE MALZEMELER MEVZUATI

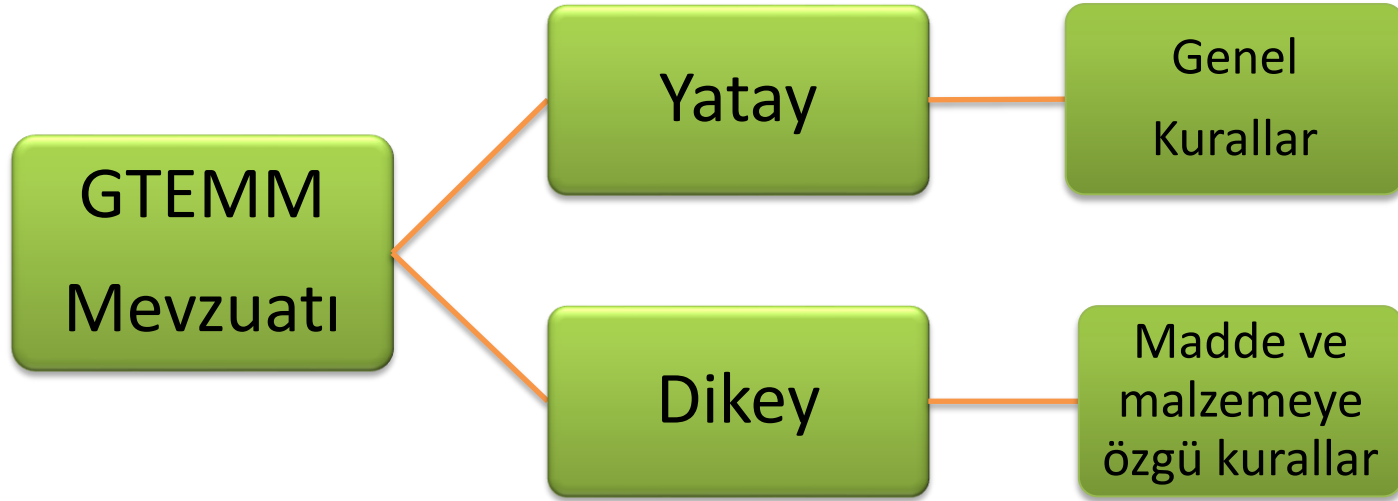
GIDA İLE TEMAS EDEN MADDE VE MALZEME NEDİR?

- Gıda ile temas etmesi amaçlanan
- Gıda ile temas etmekte olan ve bu amaç için üretilmiş
- Gıda ile temas etmesi muhtemel olan ya da normal veya öngörülen kullanım koşullarında bileşenlerinin gıdaya geçmesi beklenen madde ve malzemeler

Gıda ile temas eden madde ve malzeme ≠ Ambalaj

Mevzuat Hiyerarşisi

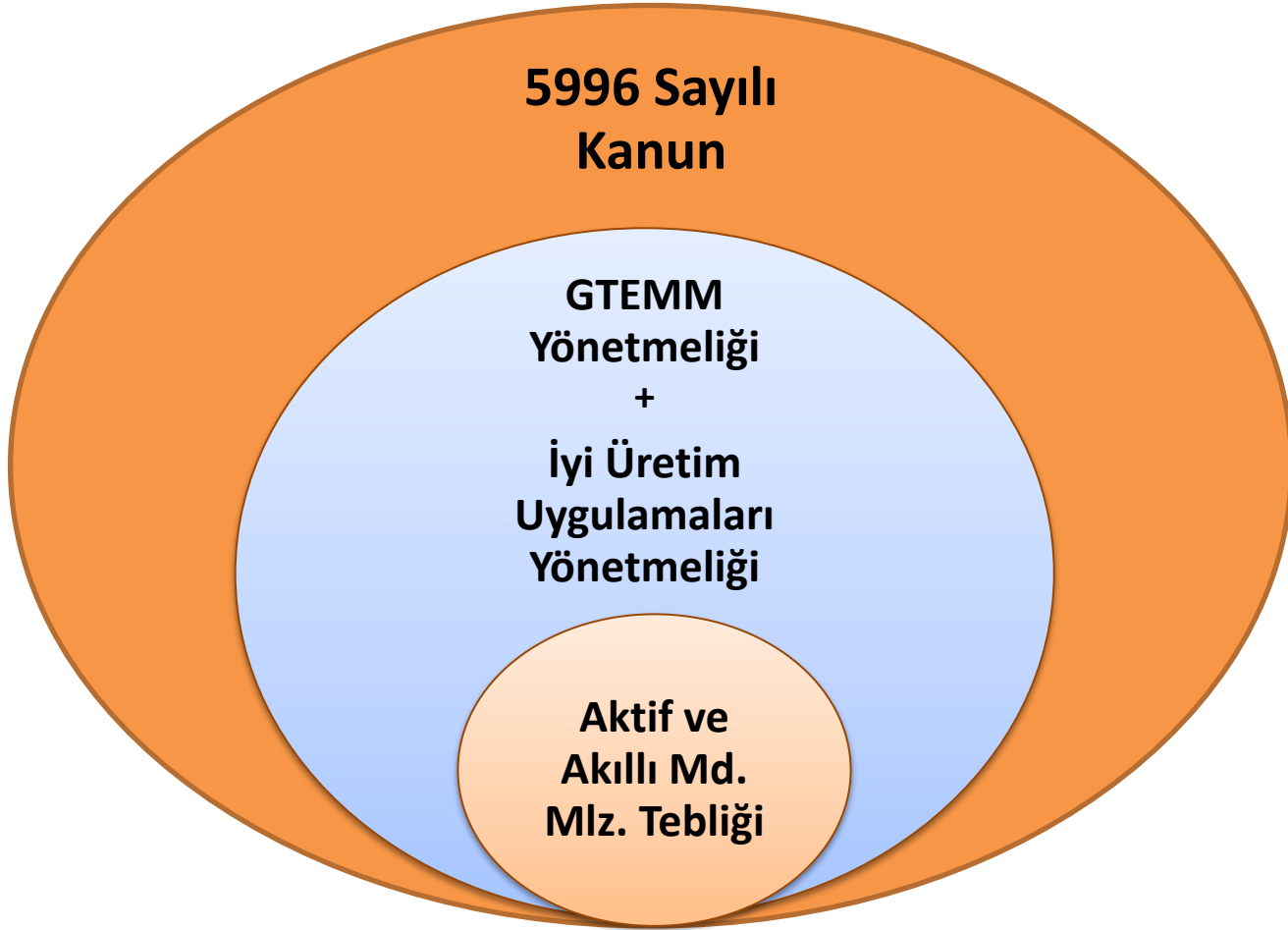

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Mevzuat Hiyerarşisi

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

YATAY MEVZUAT

- **Gıda İle Temas Eden Madde ve Malzeme Üreten İşletmelerin Kayıt İşlemleri İle İyi Üretim Uygulamalarına Dair Yönetmelik**
- **TGK-Gıda İle Temas Eden Madde ve Malzemelere Dair Yönetmelik**

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

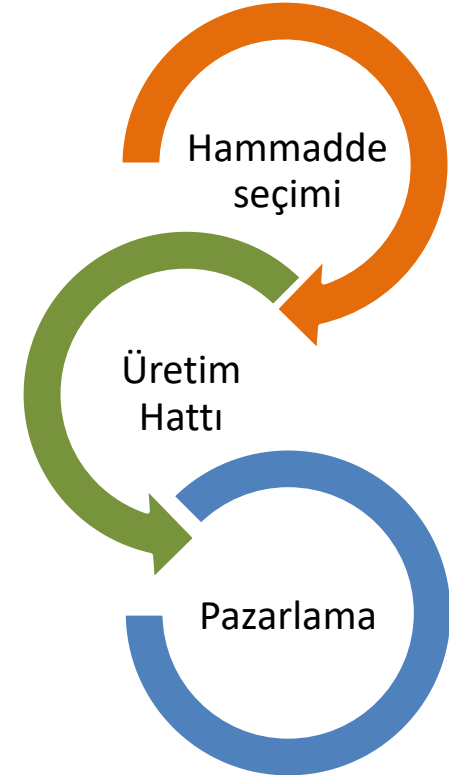
**Gıda İle Temas Eden Madde ve Malzeme Üreten İşletmelerin Kayıt İşlemleri
İle İyi Üretim Uygulamalarına Dair Yönetmelik
(R.G.: 03.08.2012-28373)**

➤ İşletme kaydı

“ TR-İl Trafik Kodu-K-İşletme Kayıt No ”

➤ İyi Üretim Uygulamaları

Kalite Kontrol Sistemi
Kalite Güvence Sistemi
Kayıtların Tutulması

ASD Ambalaj Kongresi 2019
Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Türk Gıda Kodeksi
Gıda İle Temas Eden Madde ve Malzemelere
Dair Yönetmelik
(TGK-GTEMM Yönetmeliği)
(R.G.: 05.04.2018-30382)

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

➤ **İyi üretim uygulamaları dikkate alınarak**
üretilen GTEMM'nin bileşenlerinden gıdaya;

- İnsan sağlığını tehlikeye sokacak
- Gıdanın bileşiminde istenmeyen değişimlere neden olacak
- Gıdanın duyuşal özelliklerinde değişikliğe neden olacak

miktarda geçiş olmamalıdır.

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Etiketleme

Henüz gıda ile temas etmemiş madde ve malzemelere uygulanır.

Etikette;

- "*Gıda ile temasa uygundur*" ifadesi veya
- GTEMM sembolü veya
- Kullanıma özgü ifade

➤ Gerekiyorsa uygun kullanım için özel talimatlar

Etiketleme

- "**Üretici**", "**ithalatçı**", "**işleyen**" ya da "**piyasaya arzdan sorumlu satıcı**"dan herhangi birinin adı (veya ticari unvanı) ve adresi
- İşletme kayıt numarası
- İzlenebilirliğin sağlanması için uygun tanımlama
- Aktif madde ve malzeme ise gerekli bilgiler

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Madde ve Malzeme Grupları İçin Yapılacak Özel Düzenlemeler

- **Üretimde kullanımına izin verilen madde listesi oluşturulması**
 - Güvenilirlik değerlendirmeleri
 - İzin koşulları
 - Kullanım koşulları
 - Son üründe aranacak temel özellikler
 - İzlenebilirlik

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Yeni Bir Madde için İzin Prosedürü Kuralları

- **Başvuru Koşulları ve Şekli**
- **Risk/Güvenilirlik Değerlendirmesi
ve
Bilimsel Görüş Alınma Süreci**

Risk Değerlendirme

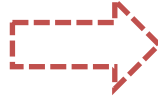
BİLİMSEL DEĞERLENDİRME VE BİLİMSEL TAVSİYE

**TARIM VE ORMAN
BAKANLIĞI**

**KARAR VERİCİLER /
YÖNETİCİLER**

BİLİMSEL GÖRÜŞ

**GIDA
GÜVENİLİRLİĞİ
SORUSU
+
VERİLER**

**RİSK DEĞERLENDİRME
DAİRE BAŞKANLIĞI**

**BİLİMSEL RİSK
DEĞERLENDİRME**

Gıda ve Yem Güvenilirliği

Beslenme

Hayvan Sağlığı ve Refahı

Bitki Koruma

Bitki Sağlığı

ASD Ambalaj Kongresi 2019
Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

DİKEY MEVZUAT

Türk Gıda Kodeksi
Gıda İle Temas Eden Aktif ve Akıllı
Madde ve Malzemelere Dair Tebliğ
(A&A Tebliği)
(R.G.: 05.04.2018-30382)

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Kapsam:

Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemelere Dair Yönetmelikte yer alan genel kurallara ilave olarak gıda ile temas eden aktif ve akıllı madde ve malzemelere uygulanacak özel kuralları kapsar.

Tanımlar-I:

Gıda İle Temas Eden Akıllı Madde ve Malzemeler: Ambalajlı gıdanın veya gıdanın içinde bulunduğu ortamın durumunu gösterir.

Tanımlar- II:

Gıda İle Temas Eden Aktif Madde ve Malzemeler:

- Bileşenlerini gıdaya ya da gıdanın bulunduğu ortama bırakan
- Ortamdaki maddeleri absorbe eden
- Gıdanın;
 - raf ömrünü uzatan
 - mevcut durumunu koruyan
 - durumunu iyileştiren

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Genel Kurallar:

Aktif madde ve malzemeler, gıdanın bileşiminde ya da duyuşal özelliklerinde değişime neden olabilir.

Ancak;

- **Türk Gıda Kodeksi Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliği**
- **İlgili diğer gıda mevzuatı hükümlerine uygun olur.**

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

İzin Verilmiş Maddeler Listesi:

- **Gıda ile temas eden aktif ve akıllı madde ve malzemeler içinde kullanılmasına izin verilmiş maddeleri içerir.**
- **Sadece listede yer alan maddeler, aktif ve akıllı madde ve malzemenin bileşeni olarak kullanılır.**

Ancak...

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

İzin Verilmiş Maddeler Listesi-İstisnalar:

- **Gıda ile doğrudan temas halinde olmayan ve gıdadan fonksiyonel bariyerle ayrılan maddeler**
- **Gıdada teknolojik bir etki yaratmak için, immobilizasyon veya aşılama gibi tekniklerle eklenmiş ya da yerleştirilmiş maddeler**

İlgili diğer tüm mevzuata uymak koşulu ile listede yer almaksızın kullanılabilir.

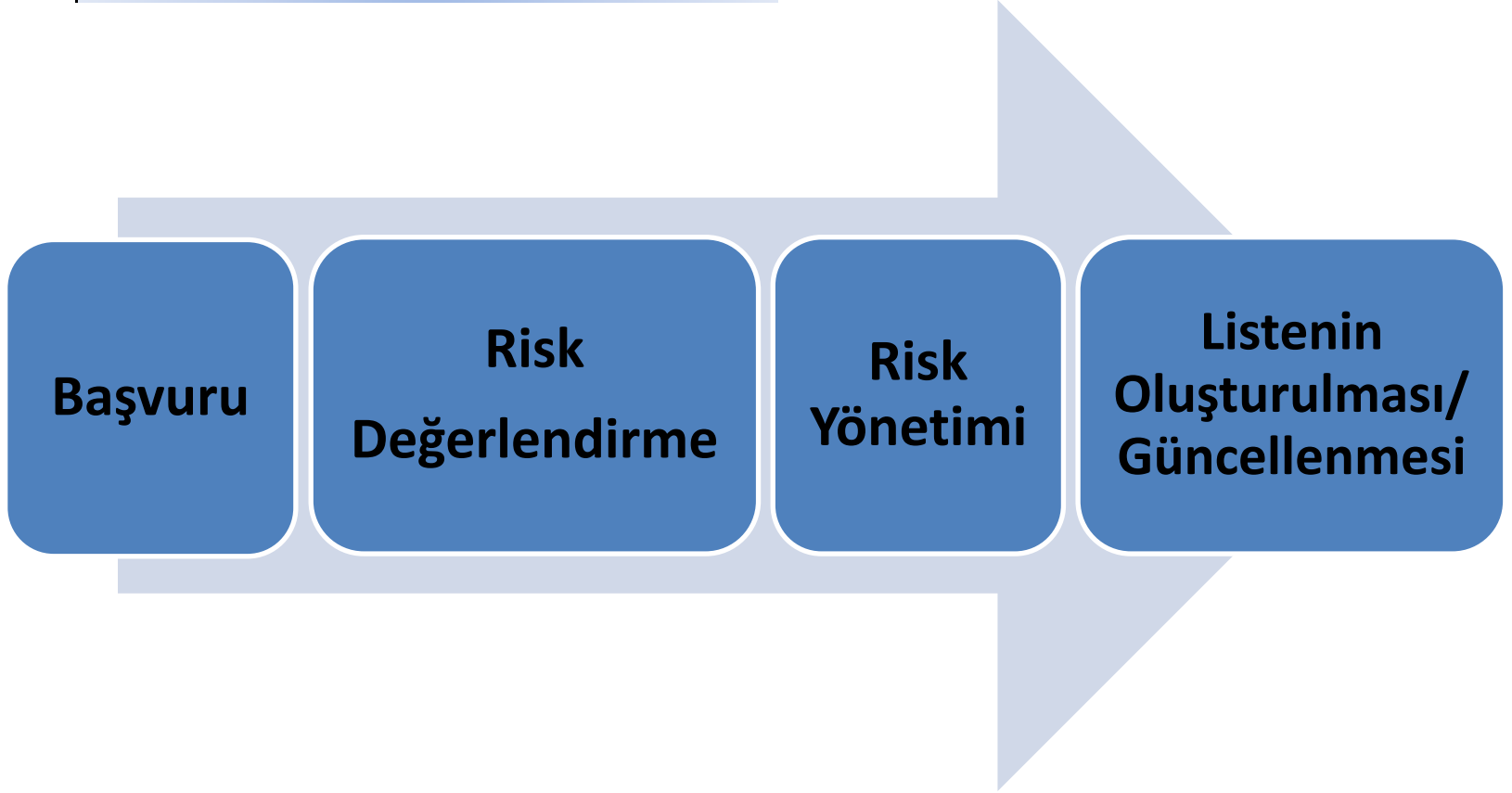

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Listenin Oluşturulması:

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Listenin İçeriği:

- ✓ **Maddenin ismi, sinonimleri, CAS Numarası, parçacık boyutu, bileşimi ve diğer spesifikasyonları.**
- ✓ **Maddenin fonksiyonu.**
- ✓ **Referans Numarası.**
- ✓ **Gerektiğinde maddenin ya da bileşenin kullanım koşulları.**
- ✓ **Gerektiğinde maddenin kullanımı için kısıtlama ve/veya spesifikasyonlar.**
- ✓ **Gerektiğinde aktif madde ya da bileşenin eklendiği madde veya malzemenin kullanım koşulları.**

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Etiketleme:

Aktif ve akıllı madde ve malzemelerin veya bu parçaların üzerinde “yemeyiniz” ifadesi
(*Punto > 3mm*)

Teknik olarak mümkünse sembolün yer alması gerekmektedir.

Salınmış aktif maddeler gıda bileşeni olarak değerlendirilir.

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

Uygunluk beyanı ve belgeleme-II:

- ✓ Aktif ve akıllı madde veya malzeme üreticisi bilgileri
- ✓ Aktif ve akıllı madde veya malzeme bileşenlerinin bilgileri
- ✓ Kullanılan malzemeler için kısıtlama ve/veya özellikler
- ✓ Aktif bileşen tarafından salınmış maddenin adı-miktarı ve etkinliği
- ✓ Madde veya malzemenin kullanımına ilişkin spesifikasyonlar
- ✓ Gıda ile temas eden yüzeyin kullanılan hacme oranı
- ✓ Fonksiyonel bariyer varsa özellikleri

ASD Ambalaj Kongresi 2019

Uluslararası Ambalaj Sanayi Kongresi

AB MEVZUATI

Çerçeve Tüzük (1935/2004/EC)

İyi Üretim Uygulamaları (GMP) Tüzüğü (2023/2006/EC)

Malzemeye özgü kurallar

Malzeme Grupları

- Seramik
- Rejenere Selüloz
- Plastikler
- Geri Dönüştürülmüş Plastikler
- **Aktif ve Akıllı Malzemeler**

Maddeler

- VCM
- Nitrozaminler
- BADGE, BFDGE & NOGE

Uluslararası Ambalaj Sanayi
Kongresi
22 Kasım 2019
İstanbul

TEŞEKKÜRLER...

Hatice USLU

Tel: 0 312 258 77 54

E-posta: hatice.uslu@tarimorman.gov.tr

